

Pressiteade

Luxembourg, 26. jaanuar 2021

Puudused ELi maksuteabe vahetuses võivad soodustada maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidmist

Euroopa Kontrollikoja täna avaldatud uue eriaruande kohaselt ei jaga ELi liikmesriigid üksteisega maksuteavet endiselt piisavalt, et tagada õiglane ja tulemuslik maksustamine kogu ühtsel turul. Probleemid ei ole seotud üksnes ELi õigusraamistikuga, vaid ka selle rakendamise ja järelvalvega. Eelkõige leidsid audiitorid, et vahetatud teabe kvaliteet on sageli kehv ja seda ei kasutata piisaval määral.

Piiriüleste tehingute arvu pidev kasv raskendab liikmesriikidel tasumisele kuuluvate maksude nõuetekohast kindlaksmääramist ning soodustab maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidmist. Ainuüksi äriühingu tulumaksu vältimise tõttu jääb ELis igal aastal saamata hinnanguliselt 50–70 miljardit eurot ning kui võtta arvesse maksustamise erikorda ja maksukogumise ebatõhusust, on see summa ligikaudu 190 miljardit eurot. Seepärast on oluline liikmesriikidevaheline koostöö, tagamaks, et makse kogutakse täies ulatuses ja seal, kus need kuuluvad tasumisele.

„Õiglane maksustamine on ELi majandusele ülioluline, kuna suurendab maksumaksjate kindlustunnet, edendab investeringuid ning soodustab konkurentsi ja innovatsiooni,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Ildikó Gáll-Pelcz. „Viimaste aastate algatused on ametiasutustele andnud enneolematu juurdepääsu maksuandmetele. Kuid vahetatud teavet tuleb veel palju rohkem kasutada, et süsteem saavutaks oma täieliku potentsiaali.“

Euroopa Komisjoni kehtestatud õigusraamistik maksuteabe vahetamiseks on läbipaistev ja loogiline. Kuid audiitorid hoiatavad, et sellel on mitu puudust. Esiteks ei võimalda see endiselt tõkestada maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidmist. Näiteks krüptorahade ja ka muude tuluvormide suhtes ei kohaldata kohustuslikku aruandluskohustust, mistõttu jäävad need suures osas maksustamata. Teiseks ei ole liikmesriikidele antav toetus piisav. Eelkõige ei tegele komisjon peaaegu üldse andmete halva kvaliteedi probleemiga ega hinda, kui tõhusad ja

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

hoiatavad on rikkumiste korral kohaldatavad karistused. Lisaks peaks komisjon andma liikmesriikide abistamiseks rohkem suuniseid, eelkõige andmete analüüsi ja kasutamise valdkonnas.

Kuigi on oluline, et maksuhalduritel oleks parem ülevaade valdkondadest, mida maksustamise vältimine ja maksudest kõrvalehoidmine kõige enam mõjutavad, et nad saaksid võtta asjakohaseid parandusmeetmeid, puudub ELi raamistik süsteemi tulemuste jälgimiseks. Audiitorid rõhutavad, et tegelikkuses puuduvad ühtsed tulemusnäitajad, mida kasutada kogu ELis liikmesriikide vahel vahetatava maksuteabe tulemuslikkuse mõõtmiseks.

Maksuteabe vahetamise süsteem toimib hästi, kui andmed on täpsed ja täielikud ning neid jagatakse õigel ajal. Audiitorid on aga kriitilised, kuna alati see nii ei ole. Peale selle ei kasutata vahetatud teavet üldiselt piisavalt, mis põhjustab maksude alalaekumist. Audiitorid leidsid siiski, et nii taotluse alusel toimuv kui ka omaalgatuslik teabevahetus toimivad tõhusalt. Samuti on kahe või enama liikmesriigi samaaegsed kontrollid maksumaksjate suhtes, kes pakuvad neile ühist või täiendavat huvi, osutunud tõhusaks vahendiks piiriüleste tehingute maksude kindlaksmääramisel.

Taustteave

Maksude kogumine on liikmesriikide ülesanne. Sellest hoolimata on ELil täita oma osa nende abistamisel võitluses maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidmise vastu. Euroopa Komisjon on koos liikmesriikidega teinud tööd selle nimel, et muuta ELi liikmesriikide maksusüsteemid läbipaistvamaks, vastutustundlikumaks ja tõhusamaks. Selleks on loodud süsteem, mille abil liikmesriigid vahetavad maksualast ja finantskontosid käsitlevat teavet. Kooskõlas OECD standarditega on ka ELis maksuhaldurid leppinud kokku, et teevad tihedamat koostööd, et kohaldada maksustamiseeskirju nõuetekohaselt ning võidelda ka maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidmise vastu.

Halduskoostööd käsitlev 2011. aasta direktiiv on keskne ELi õigusakt otsese maksustamisega seotud halduskoostöö kohta. Viimastel aastatel on seda mitu korda muudetud, et laiendada selle kohaldamisala.

Audit viidi läbi viies liikmesriigis: Küprosel, Itaalias, Madalmaades, Poolas ja Hispaanias.

Eriaruanne nr 3/2021: „Maksuteabe vahetamine ELis: alus on tugev, kuid rakendamisel esineb puudusi“ on kättesaadav kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles.

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad. Valdav osa aruannetes esitatud soovitustest viiakse ka ellu.

Aruande pressikontakt

Vincent Bourgeois – e-post vincent.bourgeois@eca.europa.eu
Tel (+352) 4398 47502 / mobiil (+352) 691 551 502